

GÖRSEL SANATLAR ÖĞRETMENİ ADAYLARININ "ÖĞRETMENLİK" KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORLARI

Yrd. Doç. Dr. Raif KALYONCU

Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi, raifkalyoncu@hotmail.com

Özet

Bu araştırmanın temel amacı, Resim Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin "Görsel Sanatlar Öğretmenliği" kavramına ilişkin sahip oldukları algıların, metafor aracılığı ile ortaya çıkarılmasıdır. Araştırmanın çalışma grubunu, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim Öğretmenliği Anabilim Dalında, 2011-2012 eğitim- öğretim yılı bahar yarıyılında eğitim gören örgün ve ikinci öğretim toplam 266 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin toplanabilmesi için her öğrenciye "Görsel Sanatlar Öğretmeni ... gibidir; çünkü ... " cümlesi yöneltilmiş ve boşlukların doldurulması istenmiştir. Araştırmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır: "Görsel Sanatlar Öğretmeni adaylarının "öğretmenlik" kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar nelerdir?", "Görsel Sanatlar Öğretmeni adaylarının "öğretmenlik" kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar hangi kavramsal kategoriler altında toplana bilirler?". Bu kapsamda katılımcıların geliştirdikleri metaforların analiz edilmesi ve yorumlanması süreci; (1) metaforların belirlenmesi (2) metaforların sınıflandırılması (3) kategori geliştirme (4) geçerlilik ve güvenilirlik sağlama ve (5) nicel veri analizi için verileri SPSS paket programına aktarma olmak üzere beş aşamada gerçekleşmiştir. Araştırmanın bulgularına göre katılımcılar 86 adet geçerli metafor üretmişlerdir. Bu metaforlar ortak özellikleri bakımından 8 farklı kavramsal kategori altında toplanmıştır. Araştırmanın bulgularına göre; metaforlar Görsel Sanatlar Öğretmeni adaylarının öğretmenlik kavramına ilişkin sahip oldukları kişisel algıları ortaya çıkartmada, anlamada ve açıklamada güçlü bir araştırma aracı olarak kullanılabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayı, Görsel Sanatlar Dersi, Metafor Tekniği

VISUAL ARTS TEACHER CANDIDATES' METAPHORS RELATED TO CONCEPT OF "TEACHING"

Abstract

The main purpose of this study is to reveal of perceptions of the Art Education Department students related to the concept of "Visual Arts Education" through metaphor. All the 266 formal and the second instruction students studying in the Karadeniz Technical University Fatih Faculty of Education, Department of Fine Arts, Painting Department of Education, in the spring semester of 2011-2012 academic year, consist the study group. For the collection of data, students were asked to fill the gaps in the phrase of "Visual Arts Teacher is like.....; because ..... In this study to answer the following questions were asked: "What are the Visual Arts Teacher candidates' metaphors related to concept of "teaching"? "Visual Arts teacher candidates' metaphors related to "teaching" concept, can be collected under which conceptual categories"? In this context, the process of analyzing and interpreting metaphors developed by the participants: (1) determination of metaphors (2) classification of metaphors (3) development of category (4) to ensure the validity and reliability and (5) transfer of the data to SPSS package program for quantitative data analysis, took place in five stages. According to the findings of the study, participants produced 86 valid metaphors. These metaphors are collected under eight different conceptual categories in terms of common features. According to the findings of the study, metaphors can be used as a powerful research tool in understanding and explanation of personal perceptions of Visual Arts Teacher candidates related to teaching concept has been concluded.

Key Words: Teacher candidate, Visual Arts Course, Metaphor Technique

Giriş

Metaforlar yaşadığımız dünyayı kavramamızda, kendimizi toplum içerisinde ifade etmemizde ve başkalarıyla diyalog kurmamızda sık sık başvurduğumuz, ancak kullanırken de pek farkına varmadığımız ifadelerdir. Metafor olgusu “. . . bireylerin kendi dünyalarını anlamalarına ve yapılandırmalarına yönelik güçlü bir zihinsel haritalama ve modelleme mekanizması olarak” (Arslan ve Bayrakçı, 2006: 206) günümüzde eğitimcilerin dikkatini fazlasıyla çekmektedir. Metafor kelimesi, Yunanca “Metapherein” kelimesinden türemiştir. Meta, değiştirmek demektir ve pherein ise taşımak anlamındadır (Levine, 2005: 172). Metafor bir fikri, obje yada eylemi bir sözcük veya deyim ile herhangi duruma benzeterek ifade etme biçimidir (Palmer ve Lundberg, 1995’ten akt., Tamimi, 2005: 30) Aristoteles’e (2004: 85) göre ise “bir şeyi başka bir şeye ait olan bir adla çağırma”. Metaforlar, dile zenginlik ve çeşitlilik katmaktadır (Wulf ve Dudis, 2005: 330).

Metaforların özelliklerini aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür (Tompkins ve Lawley, 2002: 2);

- Bir kavramı farklı bir kavramla tanımlama,
- Bir kavramı, farklı bir kavramın benzetme yönüyle betimleme,
- Bir kavramı farklı bir boyutta görme,
- Bir kavramı farklı bir kalıpla yorumlama.

Metaforun bu özellikleri dikkate alındığında eğitimin her alanında kullanılabilecek özelliklere sahip olduğu görülmektedir.

Araştırmalar genel olarak incelendiğinde; eğitim ve eğitim yönetimi alanlarında kavram ya da olguların, çalışma grubunda bulunan katılımcılar tarafından hangi metaforlarla ifade edildiği ortaya çıkmaktadır. Bunlar öğrenmeyi teşvik etmede, yaratıcılığı geliştirmede ve planlamada, eğitimcilerin uyguladığı öğretim uygulamalarını, yönlendirmede ve eğitimcilerin modern eğitim anlayışındaki yerlerini belirlemede bir araç konumunda kullanılmıştır (Guerrero ve Villamil, 2002; Forceville, 2002; Saban, 2004; Saban ve ark.,2006; Arslan ve Bayrakçı, 2006; Öztürk, 2007; Cerit, 2008; Shaw ve ark., 2008; Saban, 2008; Botha, 2009; Saban, 2009; Töremen ve Döş, 2009; Aydın ve Ünalı, 2010; Çapan, 2010; Döş, 2010; Şeyhoğlu ve Gencer, 2010; Yıldırım ve ark., 2011; Kaya, 2011; Şirin vd., 2012) .

Buradan hareketle ulusal ve uluslararası literatürde pek çok çalışma bulunmasına karşın Görsel Sanatlar Eğitimi alanında yapılmış bir uygulamaya rastlanmamıştır. Bu amaçla bu çalışmada metaforlar, Görsel Sanatlar Öğretmeni adaylarının Görsel Sanatlar Öğretmenliği kavramına bakışlarını ortaya koymak için uygulanmıştır. Çünkü Görsel Sanatlar hayatın içerisinde, her alanda gerekliliğiyle ön plana çıkmaktadır. Güzel sanatların tüm alanlarını içine alan Görsel sanatlar Eğitimi, sanat tarihi, kültür tarihi, sanat kuramları, sanat eleştirisi, sanat psikolojisi, sanat

sosyolojisi, sanat felsefesi, sanat pedagojisi ve estetik gibi alanlardan yararlanmaktadır (Ünver, 2002).

İnsan duygusuz ve sadece beyniyle hareket eden bir canlı olsaydı, sanat eğitimine ihtiyacı olmazdı. Fakat insan düşünen ve hisseden bir canlıdır. İşte bu özellik, sanat eğitimini vazgeçilmez yapmaktadır. Kişinin duygularına ve düşüncelerine yani insani niteliklerine hitap eden öğrenme, bireyi topluma hazırlamakta ve ona başarı yolunu açmaktadır (Erbay, 2000).

Günümüzde sanatın, yalnızca sezgi ya da duyuşsal alanla ilgili olmadığı ve öğretilirliği görüşü bilimsel araştırmalarla kanıtlanmıştır. Sanatsal düşünce ve davranış biçimlerinin gelişmesinde, yönlendirilmesinde eğitimin gerekliliği tartışmasız bir gerçektir (Ünver, 2002). Sanatta ileri gitmiş bilimde ve teknikte geri kalmış veya bilimde ve teknikte ileri gitmiş sanatta geri kalmış hiçbir toplum görmek mümkün değildir. Sanat, bilim ve teknik birbirini desteklemekte, güçlendirmekte ve tamamlayıp bütünlemektedir (Ünver, 2002).

Tüm bu özellikleriyle sanat eğitimi, genel eğitimin önemli bir parçası olarak kabul edilebilir. Bundan dolayıdır ki yeni nesilleri hayatın içerisinde her türlü düzensizlikten rahatsızlık duyan yaşadığı çevreyi güzelleştirmeyi sağlayacak estetik kaygıya sahip kişiler olarak yetiştirecek olan Görsel Sanatlar Öğretmeni adaylarının Görsel Sanatlar Öğretmeni kavramına yönelik görüşlerinin belirlenmesi önem teşkil etmektedir. Ayrıca bu araştırmanın alanda çalışanlara önemli bilgiler ve perspektif sunacağı düşünülmektedir.

1. Amaç

Bu araştırmanın temel amacı, Görsel Sanatlar Öğretmeni adaylarının “Öğretmenlik” kavramına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla ortaya çıkartmaktır. Bu genel amaç çerçevesinde, aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Görsel Sanatlar Öğretmeni adaylarının “Öğretmenlik” kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar nelerdir?
2. Görsel Sanatlar Öğretmeni adaylarının “Öğretmenlik” kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar hangi kavramsal kategoriler altında toplanabilirler?

2. Yöntem

Bu araştırmada, Görsel Sanatlar Öğretmeni adaylarının “Öğretmenlik” kavramına yönelik metaforik düşünme durumlarını belirlemek için nitel araştırma desenlerinden “olgu bilim” kullanılmıştır. “olgu bilim (fenomenoloji) deseni, farkında olduğumuz ama derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Olgu bilim, bize tümüyle yabancı olmayan aynı zamanda da tam anlamını kavrayamadığımız olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için uygun bir araştırma zemini oluşturur” (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

2.1. Çalışma Grubu

Araştırmanın örneklemini 2011-2012 eğitim- öğretim yılının bahar yarıyılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Resim

Eğitimi Anabilim Dal'ında okuyan 131 örgün ve 135 ikinci öğretim öğrencisi olmak üzere toplam 266 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan Görsel Sanatlar Öğretmeni adaylarının 188'i kız ve 78'i de erkek öğrencilerden oluşmaktadır.

2.2. Verilerin Toplanması

Araştırmanın uygulaması, ders öğretmeninden izin alınarak araştırmacı ve ders öğretmeni tarafından gerçekleştirilmiştir. Öncelikle öğrencilere metafor tekniği hakkında bilgi verilmiştir. Daha sonra öğrencilere "Görsel Sanatlar Öğretmeni ..... gibidir, çünkü....." cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Öğrencilerde bu ibareyi kullanarak ve sadece tek bir metafor üzerinde yoğunlaşarak düşüncelerini dile getirmeleri istenmiştir. Öğrencilere yöneltilen cümle ile ilgili metaforlar oluşturmaları için bir ders saati zaman verilmiştir. Öğrencilerin oluşturdukları bu metaforlar araştırmanın temel veri kaynağını oluşturmaktadır.

2.3. Verilerin Analiz Edilmesi ve Yorumlanması

Araştırmanın uygulama aşaması örgün ve ikinci öğretim toplam 266 Görsel Sanatlar Öğretmeni adayının üzerinde gerçekleştirilmiş, ancak bunlardan anlamlı metafor kurabilen, yada kurduğu metaforun sebebini mantıklı şekilde açıklayabilen 206 Görsel Sanatlar Öğretmeni adayının çalışması değerlendirilmiştir. Öğretmen adayı katılımcıların geliştirdikleri metaforların analiz edilmesi ve yorumlanması; adlandırma, tasnif etme, kategori geliştirme, geçerlilik ve güvenilirlik sağlama ve nicel veri analizi için verileri SPSS paket programına aktarma aşamalarında gerçekleştirilmiştir.

2.3.1. Adlandırma aşaması: İlk olarak katılımcılar tarafından üretilen metaforların geçici bir listesi yapılmış, daha sonra ise öğrencilerin anlamlı metaforlar ve cümleler kurup kurmadıkları kontrol edilmiştir. Bu aşamada sınıflama yapmak amacıyla her katılımcının kurduğu metafor kodlanmıştır. Her hangi bir metaforun kullanılmadığı, alakasız bağlantıların kurulduğu, nedeni açıklanamayan metaforların bulunduğu kağıtlar daha sonra elenmek üzere işaretlenmiştir.

2.3.2. Tasnif etme aşaması: Bu aşamada "metafor analizi" teknikleri kullanılarak her metafor, parçalara ayrıştırılmış ve diğer metaforlarla benzerlikleri veya ortak özellikleri bakımından veriler teker teker gözden geçirilerek analiz edilmiştir. Bu amaç için katılımcıların yazdıkları her metafor (1) metaforun konusu, (2) metaforun kaynağı, (3) metaforun konusu ile kaynağı arasındaki ilişki bakımından analiz edilmiştir. Araştırmada 19 kağıdın boş bırakılması ve 41 kağıdın da metaforun konusu ile metaforun kaynağı arasındaki ilişki bakımından uyumsuz olması gerekçesiyle toplamda 60 kağıt değerlendirme dışı bırakılarak 206 veri değerlendirilmiştir. 206 katılımcıdan toplam 86 geçerli metafor elde edilmiştir. Bu aşamada, bu metaforlar tekrar alfabetik sıraya göre dizilmiş ve ham veriler ikinci kez gözden geçirilerek metaforların her biri için, onu en iyi temsil ettiği düşünölen örnek metafor ifadelerinin derlenmesiyle birlikte örnek metafor listesi oluşturulmuştur. Bu liste iki temel amaca yönelik olarak oluşturulmuştur. Bunlar; (a) Metaforların belli bir kategori altında toplanmasında bir başvuru kaynağı olarak

kullanmak ve (b) bu araştırmanın veri analizi sürecini ve yorumlarını geçerli kılmaktır.

2.3.3. Kategori geliştirme aşaması: Bu aşamada Görsel Sanatlar Öğretmeni adayları tarafından üretilen metaforlar, Görsel Sanatlar Öğretmenliği kavramına ilişkin sahip oldukları ortak özellikler bakımından incelenmiştir. Bu aşamada özellikle katılımcılar tarafından oluşturulan 86 metafor dikkate alınarak her metaforun Görsel Sanatlar Öğretmenini nasıl kavramsallaştırdığına bakılmıştır. Bu amaç için Görsel Sanatlar Öğretmeni adayları tarafından üretilen her metafor Görsel Sanatlar Öğretmenliğine ilişkin sahip olduğu bakış açısına göre belli bir tema ile ilişkilendirilerek, toplam 8 farklı kavramsal kategori oluşturulmuştur.

2.3.4. Geçerlilik güvenilirlik aşaması: Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için, 8 kategori altında verilen metaforların, söz konusu bir kavramsal kategoriyi teyit edip etmediği amacıyla uzman görüşüne başvurulmuştur. Bu amaç doğrultusunda uzman kişiye iki liste verilmiştir. Bu listeler; (a) 86 adet örnek metaforun alfabetik sıraya göre dizili olduğu bir liste, (b) 8 kavramsal kategorinin adlarını ve özelliklerini içeren bir listedir. Uzmanın bu iki listeyi kullanarak hiçbir metaforu ve kavramsal kategoriyi dışarıda bırakmayacak şekilde eşleştirmesi istenmiştir. Daha sonra, uzmanın yaptığı eşleştirmeler araştırmacının kendi kategorileriyle karşılaştırılmış, karşılaştırmalarda görüş birliği ve görüş ayrılığı sayıları tespit edilerek araştırmanın güvenilirliği, güvenilirlik=görüş birliği/görüş birliği+görüş ayrılığı formülü (Miles ve Huberman, 1994: 64) kullanılarak hesaplanmıştır. Nitel çalışmalarda uzman ve araştırmacı değerlendirmeleri arasındaki uyumun %90 ve üzeri olduğu durumlarda arzu edilen düzeyde bir güvenilirlik sağlanmış olmaktadır (Saban, 2009: 288). Bu araştırmanın güvenilirlik çalışması kapsamında görüşüne başvuru alan uzman, 7 metaforu (bilgisayar, kutu, kalem, sayfa, şarap, uyum, duygu, geleceği gören insan, felsefe, fidan, filozof, mikroskop, toprak) araştırmacınıninkinden farklı bir kategoriye yerleştirerek ilişkilendirmiştir. Bu durumda, güvenilirlik = $193 / (193+13) = 0.93$ olarak hesaplanmıştır. Bu araştırmanın güvenilirlik çalışmasında %0.93 oranında bir güvenilirlik sağlanmıştır.

2.3.5. Oluşturulan metaforlara göre yorumlama aşaması: Toplam 86 metaforun belirlenmesinden ve bu metaforların oluşturduğu 8 adet kavramsal kategorinin geliştirilmesinden sonra bütün veriler SPSS istatistik programına aktarılmış ve bu işlemten sonra, ilk olarak 86 metaforu ve 8 kategoriyi temsil eden katılımcı sayısı (f) ve yüzdesi(%) hesaplanmıştır.

3. Bulgular ve Yorum

Bu bölümde, Görsel Sanatlar Öğretmen adaylarının, Görsel Sanatlar Öğretmeni kavramına yönelik geliştirdikleri metaforlarla ilgili olarak elde edilen bulgular tablolar halinde gösterilerek araştırma sorularına göre alt başlıklar halinde analiz edilerek yorumlanmıştır.

3.1. Öğretmen Adaylarının “Görsel Sanatlar Öğretmeni” Kavramına İlişkin Sahip Oldukları Metaforlara Yönelik Bulgular:

Öğretmen adayları “Görsel Sanatlar Öğretmeni” kavramına yönelik olarak toplam 86 adet geçerli metafor üretmişlerdir. Toplam 86 metafordan 53 tanesi yalnızca birer katılımcı tarafından üretilmiştir. Bunlar; alkol, arkadaş, armonidir, avcı, ayrıcalıklıdır, bilgi, bilgisayar, bilim adamı, boş çerçeve, dinamo, dost, duyarlıdır, duygu, düşündüren, evrensel, felsefeci, fener, fidan, filozof, gelecek, geleceği gören insan, gereksizdir, göz, gözlemci, gözlük, hiç yok, işsizdir, kalem, kaşif, kroki, kutu, lamba, meyve ağacı, mikroskop, mimar, müzik, önder, pusula, rengarenk sayfa, resim, sanat güneşi, seyyah, sıra dışı, sihirli değnek, şahin, şanssız, şarap, toprak, tuval, uyum, yıldız, yönetmen ve zavallıdır. Görsel Sanatlar Öğretmen adaylarının oluşturduğu geriye kalan metaforlar ise 2 ile 15 katılımcı arasında değişmektedir. Bunlar; ayna ($f=15$), ışık ($f=11$), gökkuşağı ($f=9$), farklı, hayat, psikolog, sanatçı, terapist ($f=7$), doğa, güneş, özgürlük, su ($f=6$), ağaç, çiçek, rehber, umutsuzluk ($f=4$), deniz, estetik, hayal, renk, rüya, sanat, yağmur, yaşam, yaratıcı ($f=3$), anne, altın, çocuk, mutluluk, nefes, palet, reformcu ve yol ($f=2$)’dur. Görüldüğü gibi Görsel Sanatlar Öğretmeni kavramına yönelik katılımcılar tarafından çok sayıda metafor kullanılmıştır (Tablo 1).

Tablo 1. Katılımcıların “Görsel Sanatlar Öğretmeni” kavramına ilişkin geliştirdikleri geçerli metaforlar, onları temsil eden katılımcı sayısı (alfabetik sıraya göre) ve yüzdeleri

Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (F)	Yüzde (%)	Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (F)	Yüzde (%)
1	Anne	2	0.9	11	Bilgisayar	1	0.4
2	Alkol	1	0.4	12	Bilim Adamı	1	0.4
3	Altın	2	0.9	13	Boş Çerçeve	1	0.4
4	Ağaç	4	1.9	14	Çiçek	4	1.9
5	Arkadaş	1	0.4	15	Çocuk	2	0.9
6	Armoni	1	0.4	16	Deniz	3	1.4
7	Avcı	1	0.4	17	Dinamo	1	0.4
8	Ayna	15	7.2	18	Doğa	6	2.9
9	Ayrıcalıklı	1	0.4	19	Dost	1	0.4
10	Bilgi	1	0.4	20	Duyarlı	1	0.4

Tablo 1 (Devamı). Katılımcıların "Görsel Sanatlar Öğretmeni" kavramına ilişkin geliştirdikleri geçerli metaforlar, onları temsil eden katılımcı sayısı (alfabetik sıraya göre) ve yüzdeleri

Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (F)	Yüzde (%)	Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (F)	Yüzde (%)
21	Duygu	1	0.4	54	Özgürlük	6	2.9
22	Düşündüren	1	0.4	55	Önder	1	0.4
23	Estetik	3	1.4	56	Palet	2	0.9
24	Evrensel	1	0.4	57	Psikolog	7	3.3
25	Farklı	7	3.3	58	Pusula	1	0.4
26	Felsefeci	1	0.4	59	Rehber	4	1.9
27	Fener	1	0.4	60	Renk	3	1.4
28	Fidan	1	0.4	61	Reformcu	2	0.9
29	Filozof	1	0.4	62	Rengarenk Sayfa	1	0.4
30	Gelecek	1	0.4	63	Resim	1	0.4
31	Geleceği Gören İnsan	1	0.4	64	Rüya	3	1.4
32	Gereksiz	1	0.4	65	Sanat	3	1.4
33	Gökkuşağı	9	4.3	66	Sanatçı	7	3.3
34	Göz	1	0.4	67	Sanat Güneşi	1	0.4
35	Gözlemci	1	0.4	68	Seyyah	1	0.4
36	Gözlük	1	0.4	69	Sıra Dışıdır	1	0.4
37	Güneş	6	2.9	70	Sihirli Değnek	1	0.4
38	Hayal	3	1.4	71	Su	6	2.9
39	Hayat	7	3.3	72	Şahin	1	0.4
40	Hiç yok	1	0.4	73	Şanssız	1	0.4
41	Işık	11	5.3	74	Şarap	1	0.4
42	İşsiz	1	0.4	75	Terapist	7	3.3
43	Kalem	1	0.4	76	Toprak	1	0.4
44	Kaşif	1	0.4	77	Tuval	1	0.4
45	Kroki	1	0.4	78	Umutsuzluk	4	1.9
46	Kutu	1	0.4	79	Uyum	1	0.4
47	Lamba	1	0.4	80	Yağmur	3	1.4
48	Meyve Ağacı	1	0.4	81	Yaşam	3	1.4
49	Mikroskop	1	0.4	82	Yaratıcı	3	1.4
50	Mimar	1	0.4	83	Yıldız	1	0.4
51	Mutluluk	2	0.9	84	Yol	2	0.9
52	Müzik	1	0.4	85	Yönetmen	1	0.4
53	Nefes	2	0.9	86	Zavallı	1	0.4
Toplam						206	100%

3.2. Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının “Görsel Sanatlar Öğretmeni” Kavramına Yönelik Sahip Oldukları Metaforların Oluşturduğu Kategoriler:

Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının “Görsel Sanatlar Öğretmeni” kavramına yönelik sahip oldukları metaforlar sekiz kategoride toplanmıştır. Bunlar; sevginin ifadesi olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni, yaşamın bir parçası olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni, eğitici, öğretici ve yol gösterici olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni, sanatçı olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni, farklılığın ifadesi olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni, tedavi edici olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni, hayatın yansıması olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni ve umutsuzluğun ifadesi olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni’dir (Tablo. 2).

Tablo 2. Görsel Sanatlar Öğretmen adaylarının Görsel Sanatlar Öğretmeni kavramına yönelik metaforlarının oluşturduğu kategoriler

Kategoriler	Metaforlar	Metafor Frekansı	Metafor Adeti
1. Sevginin ifadesi olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni	Anne (2) Arkadaş(1) Çocuk(2) Çiçek(4) Mutluluk(2) Duygu(1) Dost(1)	13	7
2. Yaşamın bir parçası olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni	Armoni(1) Felsefeci(1) Yaşam(3) Rüya(3) Hayat(7) Uyum(1) Nefes(2) Su (6) Dinamo(1)	25	9
3. Eğitici, öğretici ve yol gösterici olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni	Göz(1) Gelecek(1) Gözlük(1) Güneş(6) Işık(11) Kaşif(1) Önder(1) Rehber(4) Pusula(1) Yönetmen(1) Yol(2) Seyyah(1) Yağmur(3) Toprak(1) Kalem(1) Yıldız(1) Meyve Ağacı(1) Gözlemci(1) Kroki(1) Filozof(1) Sanat Güneşi(1) Ağaç(4) Avcı(1) Mimar(1) Deniz(3) Bilgi(1) Düşündürücü(1) Fener(1) Fidan(1) Lamba(1) Geleceği Gören İnsan(1) Renk(3) Yaratıcı(3) Mikroskop(1)	64	34
4. Sanatçı olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni	Estetik(3) Sanat(3) Sanatçı(7) Tuval(1)	14	4
5. Farklılığın ifadesi olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni	Ayrıcalıklı(1) Altın(2) Farklı(7) Özgürlük(6) Reformcu(2) Rengarenk Sayfa(1) Sıra Dışıdır(1) Sihirli Değnek(1) Hayal(3) Şarap(1) Duyarlı(1) Palet(2) Boş Çerçeve(1) Bilgisayar(1) Kutu(1) Bilim Adamı(1)	32	16
6. Tedavi edici olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni	Terapist(7) Psikolog(7) Alkol(1) Müzik(1)	16	4
7. Hayatın yansıması olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni	Ayna(15) Doğa(6) Evrenseldir(1) Gökkuşağı(9) Şahin(1) Resim(1)	33	6
8. Umutsuzluğun ifadesi olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni	İşsiz(1) Zavallı(1) Umutsuzluk(4) Şanssız(1) Gereksiz(1) Hiç yok(1)	9	6
	Toplam	206	86

3.2.1. Kavramsal Kategoriler:

1. *Sevginin ifadesi olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni:* Görsel Sanatlar Öğretmenini sevginin bir simgesi olarak görenlerin oluşturduğu bu kategoride 13 katılımcının (%6.3) oluşturduğu 7 metafor görülmektedir. Bu kategoride bulunan metaforların frekans dağılımlarına bakıldığında en sık kullanım sırasıyla çiçek (4), anne (2), çocuk(2), mutluluk (2), arkadaş (1), dost (1) ve duygu (1) yer almaktadır. Aşağıda, bu kategoriyi oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir.

"Görsel Sanatlar Öğretmeni çiçek gibidir, çünkü çiçek sevgiyi ifade eder insanın hayatını renklendirir". "Görsel Sanatlar Öğretmeni anne gibidir çünkü, öğrencilerle bireysel ilgilenir hepsine ayrı ayrı kol kanat gerer". "Görsel Sanatlar Öğretmeni çocuk gibidir, çocuklar gibi hayal kurabilen, özgün, sınırsız, düş gücü geniş kendine has tarzıyla hem hayata bakabilen hem bunu resimlerinde yansıtarak gelecek nesillere örnek olabilmelidir".

2. *Yaşamın bir parçası olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni:* Görsel Sanatlar Öğretmenini yaşamın bir parçası olarak algılayanların oluşturduğu bu kategoride 25 katılımcının (%12.1) oluşturduğu 9 metafor görülmektedir. Bu kategoride bulunan metaforların frekans dağılımlarına bakıldığında en sık kullanım sırasıyla hayat (7), su (6), yaşam (3), rüya (3), nefes (2), armoni (1), felsefeci (1), dinamo (1) ve uyum (1) yer almaktadır. Aşağıda, bu kategoriyi oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir.

"Görsel Sanatlar Öğretmeni hayat gibidir, çünkü insanı hayata hazırlayan estetik duygusunu, bakış açısını, dünya görüşünü geliştiren önemli etkenleri öğrenciye aktaran insandır". Görsel Sanatlar Öğretmeni su gibidir, çünkü susuz hiçbir canlı yaşayamadığı için görsel sanatlar öğretmeni de bizi besler ve gelişmemize yardımcı olur". "Görsel Sanatlar Öğretmeni nefes gibidir, çünkü nasıl nefes almadan hayatımızı sürdüremiyorsak görsel sanatlar öğretmeni de hayatımız gibidir. Hayatımıza farklılıklar katmamıza yardımcı olu. Hayallerimizi yansıtmamıza, düşüncelerimizi ifade etmemize, özgür düşünmemize yardımcı olur".

3. *Eğitici, öğretici ve yol gösterici olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni:* Görsel Sanatlar Öğretmenini eğitici, öğretici ve yol gösterici olarak algılayanların oluşturduğu bu kategoride 64 katılımcının (%31.0) oluşturduğu 34 metafor görülmektedir. Bu kategoride bulunan metaforların frekans dağılımlarına bakıldığında en sık kullanım sırasıyla ışık (11), güneş (6), rehber (4), ağaç (4), deniz (3), renk (3), yaratıcı (3), yağmur (3), yol (2), göz (1), gelecek (1), gözlük (1), kaşif (1), önder (1), pusula (1), yönetmen (1), seyyah (1), toprak (1), kalem (1), yıldız (1), meyve ağacı (1), gözlemci (1), kroki (1), filozof (1), sanat güneşi (1), avcı (1), mimar (1), bilgi (1), düşündürücü (1), fener (1), fidan (1), lamba (1), geleceği gören insan (1) ve mikroskop (1) yer almaktadır. Aşağıda, bu kategoriyi oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir.

"Görsel Sanatlar Öğretmeni ışık gibidir, çünkü öğrencilerini sanatla aydınlatır onlara sanatı aşılabilir, estetik bakış açısı kazandırır, dünyaya farklı bir gözle bakmalarına yardımcı olur". "Görsel Sanatlar Öğretmeni rehber gibidir, çünkü

öğretmen öğrencisine her zaman bir model ve rehber olmalıdır. Özellikle görsel sanatlar öğretmeninin öğrencinin sanat yönünün gelişmesinde daha önemli bir rolü vardır". "Görsel Sanatlar Öğretmeni göz gibidir, çünkü çevreye baktığımızda sadece görürüz ama görsel sanatlar öğretmeni görmeyi, görürken tanımayı, öğrenmeyi öğretir ve insanların farklı düşüncelerini sağlar". "Görsel Sanatlar Öğretmeni bilgi gibidir, çünkü etrafındakilere sürekli yeni şeyler öğretir, öğrencilerin öğrenmesi için çaba gösterir yetenekleri doğrultusunda öğrencileri bilinçlendirir".

4. Sanatçı olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni: Görsel Sanatlar Öğretmenini sanatçı olarak algılayanların oluşturduğu bu kategoride 14 katılımcının (%6.7) oluşturduğu 4 metafor görülmektedir. Bu kategoride bulunan metaforların frekans dağılımlarına bakıldığında en sık kullanım sırasıyla sanatçı (7), estetik (3), sanat (3) ve tuval (1) yer almaktadır. Aşağıda, bu kategoriyi oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir.

"Görsel Sanatlar Öğretmeni sanatçı gibidir, çünkü hayalindekileri, gördüklerini resmeden ve büyük bir zevkle öğretendir". "Görsel Sanatlar Öğretmeni sanat gibidir, çünkü sanatın inceliklerini güzelliklerini ve farklılığını yansıta bilir. Sanatsız bir ortamın ışığıdır". "Görsel Sanatlar Öğretmeni tuval gibidir, çünkü birçok güzelliği ve duyguyu içersinde barındırır".

5. Farklılığın ifadesi olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni: Görsel Sanatlar Öğretmenini farklılığın ifadesi olarak algılayanların oluşturduğu bu kategoride 32 katılımcının (%15.5) oluşturduğu 16 metafor görülmektedir. Bu kategoride bulunan metaforların frekans dağılımlarına bakıldığında en sık kullanım sırasıyla farklı (7), özgürlük (6), hayal (3), altın (2) palet (2), reformcu (2), ayrıcalıklı (1), rengarenk sayfa (1), sıra dışı (1), sihirli değnek (1), şarap (1), duyarlı (1), boş çerçeve (1), bilgisayar (1), kutu (1) ve bilim adamı (1) yer almaktadır. Aşağıda, bu kategoriyi oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir.

"Görsel Sanatlar Öğretmeni farklı gibidir, çünkü hayata herkes gibi bakmaz farklı bir estetik kaygıyla bakar". "Görsel Sanatlar Öğretmeni özgürlük gibidir, çünkü ifade yeteneğini kendi isteği doğrultusunda özgürce yansıtır ve bunu öğrencilerine aşılar". "Görsel Sanatlar Öğretmeni ayrıcalıklı gibidir, çünkü duyguları düşünceleri ve yaratıcılığı diğer kişilerden farklıdır daha hislidir".

6. Tedavi edici olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni: Görsel Sanatlar Öğretmenini tedavi edici olarak algılayanların oluşturduğu bu kategoride 16 katılımcının (%7.7) oluşturduğu 4 metafor görülmektedir. Bu kategoride bulunan metaforların frekans dağılımlarına bakıldığında en sık kullanım sırasıyla terapist (7) psikolog (7) alkol (1) ve müzik (1) yer almaktadır. Aşağıda, bu kategoriyi oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir.

"Görsel Sanatlar Öğretmeni psikolog gibidir, çünkü öğrencilerinin yaptığı resimlerden öğrencinin ne düşündüğünü ne yaşadığını ve nasıl yaşamak istediğini anlar". "Görsel Sanatlar Öğretmeni terapist gibidir, çünkü resim yaparken insanın rahatlamasına yardımcı olur. Yaptıklarına göre ruh halini anlayıp ona karşı nasıl

davranması gerektiğini kestirebilir". "Görsel Sanatlar Öğretmeni alkoldir, çünkü öğrencinin düşüncelerini dışa vurmasına içinden gelenleri yapmasına izin verir".

7. *Hayatın yansıması olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni:* Görsel Sanatlar Öğretmenini hayatın yansıması olarak algılayanların oluşturduğu bu kategoride 33 katılımcının (%16.0) oluşturduğu 6 metafor görülmektedir. Bu kategoride bulunan metaforların frekans dağılımlarına bakıldığında en sık kullanım sırasıyla ayna (15), gökkuşağı (9), doğa (6), evrensel (1), şahin (1) ve resim (1) yer almaktadır. Aşağıda, bu kategoriyi oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir.

"Görsel Sanatlar Öğretmeni ayna gibidir, çünkü insanlara bütün güzellikleri, kendi duygu, düşünce ve psikolojik açıdan yansıtır". "Görsel Sanatlar Öğretmeni gökkuşağı gibidir, çünkü çok renklidir hayata geniş bir açıdan bakar, içirsin de her rengi barındırır ve bu renkleri öğrencilere yansıtır". "Görsel Sanatlar Öğretmeni doğa gibidir, çünkü içersindekileri bize sunar".

8. *Umutsuzluğun ifadesi olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni:* Görsel Sanatlar Öğretmenini umutsuzluğun ifadesi olarak algılayanların oluşturduğu bu kategoride 9 katılımcının (%4.3) oluşturduğu 6 metafor görülmektedir. Bu kategoride bulunan metaforların frekans dağılımlarına bakıldığında en sık kullanım sırasıyla umutsuzluk (4), işsiz (1), zavallı (1), şanssız (1), gereksiz (1) ve hiç yok (1) yer almaktadır. Aşağıda, bu kategoriyi oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir.

"Görsel Sanatlar Öğretmeni umutsuzluk gibidir, çünkü atamaları yapılmaz açıkta kalırlar". "Görsel Sanatlar Öğretmeni hiç yok gibidir, çünkü görsel sanatlar öğretmeni olarak atanamazlar". "Görsel Sanatlar Öğretmeni gereksiz gibidir, çünkü sınavlarda bu alandan ilgili soru sorulmaz". "Görsel Sanatlar Öğretmeni işsiz gibidir, çünkü atanamaz". "Görsel Sanatlar Öğretmeni zavallı gibidir, çünkü atanamaz". "Görsel Sanatlar Öğretmeni şanssız gibidir, çünkü toplumda gerekli ilgiyi görmez".

4. Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmada Görsel Sanatlar Öğretmeni adaylarının, öğrencilik yılları süresince gerçekleştirdikleri gözlemleri ve farklı yapıdaki öğretmenlerle diyalogları sonucunda edindikleri tecrübelerle ilgili olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni kavramına yönelik sahip oldukları algıları metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmak ve bu metaforları belli kavramsal kategoriler altında toplamak amacıyla hazırlanmıştır. Bu araştırmanın bulgularında birkaç önemli nokta dikkat çekmektedir.

İlk olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni kavramının bir bütün olarak açıklanabilmesi için çok sayıda metafora ihtiyaç vardır. Bu araştırmada çalışma grubunu oluşturan katılımcılar "Görsel Sanatlar Öğretmeni" kavramına yönelik 86 farklı metafor üretmişlerdir. "Temelde metafor, söz ettiği olgunun kendisi değildir, onun sadece bir sembolüdür. Eğer bu olgunun kendisi olsaydı, metafora gereksinim olmazdı. Bu nedenle metafor söz ettiği olgudan farklıdır ve bu olguya ilişkin çok güçlü bir perspektif sunsa da çoğu zaman ondan daha azdır. Bu durumu telafi etmek içinde birçok metaforun işe koşulması gerekir" (Yob, 2003; akt. Saban vd.,

2006: 504). Görsel Sanatlar Öğretmeni kavramı için katılımcılar “ayna”, “doğa”, “farklı”, “gökkuşağı”, “güneş”, “hayat”, “ışık”, “özgürlük”, “psikolog”, “sanatçı”, “su”, “terapist” gibi birbirinden farklı metaforlar kullanmışlardır. Weade ve Ernst’in (1990: 133) ifade ettiği gibi “Metaforlar seçmecidir ve tanımlamaya çalıştıkları fenomenin sadece bir parçasını temsil ederler, tümünü değil”. Bu durum Görsel Sanatlar Öğretmeni kavramının tek bir metafor ile bir bütün olarak açıklanabilmesinin mümkün olmadığını göstermektedir. Belli bir soyut ve karmaşık kavramların bir bütün olarak açıklanabilmesi için alternatif metaforlara olan ihtiyacın açık olduğunu gösteren bir bulgudur.

İkinci olarak katılımcıların Görsel Sanatlar Öğretmeni kavramına ilişkin algılarını kavramsal kategorilere ayrıldığında en çok metafor bulunan kategorinin “Eğitici, öğretici ve yol gösterici olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni” olduğu görülmektedir. Katılımcıların (f=64) %31.0’lık bölümü Görsel Sanatlar Öğretmenini eğitici- öğretici ve yol gösterici olarak ilişkilendirmektedir. En az metafor bulunan kategoriler ise; tedavi edici olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni ve Sanatçı olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni’dir.

Üçüncü olarak katılımcıların, Görsel Sanatlar Öğretmeni kavramına ilişkin olumsuz metaforların oluşturduğu “Umutsuzluğun ifadesi olarak Görsel Sanatlar Öğretmeni” kategorisi her ne kadar az katılımcı tarafından ifade edilse de atanamama endişesi taşıyan Görsel Sanatlar Öğretmeni adaylarının içinde bulunduğu psikolojiyi göstermeleri bakımından önem teşkil etmektedir. Diğer taraftan metaforlar incelendiğinde Görsel Sanatlar Öğretmeni adaylarının Görsel Sanatlar Öğretmeni kavramına yönelik en çok tercih ettikleri metaforların ayna (f=15), ışık (f=11) ve gökkuşağı (f=9) olduğu görülmektedir. Bu durum ise katılımcıların Görsel Sanatlar Öğretmenini daha çok eğitici, öğretici, yol gösterici ve hayatın yansıması olarak algıladıklarını ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak, bu araştırmanın bulguları, katılımcıların Görsel Sanatlar Öğretmenine ilişkin sahip oldukları kişisel algıları ortaya çıkarmada sahip oldukları zihinsel imgeleri anlamada, açığa çıkarmada ve açıklamada güçlü birer araştırma aracı olarak kullanılabilir. Gillis ve Johnson’un (2002) belirttiği gibi, metaforlar “. . . olmak istediğimiz veya olmadığımız, olageldiğimiz ve olmaktan kaçındığımız ve dahi olabileceğimiz benlik algısını anlamamıza yardımcı olurlar. Anlaşılması güç konularda metaforların kullanılması yerinde olacaktır. Metaforlar canlı- cansız, soyut- somut olabileceği gibi olumlu ve olumsuzda olabilirler. Metaforlar ilgi toplama ve sorgulama aracı da olabilmektedir. Metaforlar anlaşılmasız konuların daha kolay anlaşılmasını sağlamaktadır. Ayrıca problemlerin net bir şekilde ortaya konulmasında önemli rol oynamakta, en önemlisi de düşüncelerin özetlenmesini sağlamaktadır (Saban, 2006; Yob, 2003; akt. Şirin, vd., 2012: 214). Ayrıca bu yönüyle metaforlar, öğretmen yetiştirme programlarında sunulan farklı formasyon derslerinde farklı teorilerle ilişki kurmak için birer pedagojik araç olarak kullanılabilir (Carlson, 2001; Goldstein, 2005; Marshall, 1990; akt., Saban ve vd., 2006: 508). Ayrıca Görsel Sanatlar Öğretmeni adaylarının ve uygulamadaki öğretmenlerin

görsel sanatlar eğitimi ve sanat olgusuna ilişkin algılarının metaforlar yoluyla karşılaştırılmasını sağlayacak çalışmalar biz sanat eğitimcilerine önemli katkılar sağlayacak ve yeni bakış açıları sunacaktır.

Kaynakça

- Aristoteles (2004). *Retorik* (Çev. Mehmet H. Doğan). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Arslan, M. M. ve Bayrakçı, M. (2006). "Metaforik Düşünme ve Öğrenme Yaklaşımının Eğitim-Öğretim Açısından İncelenmesi". *Milli Eğitim*, 35(171), 100-108.
- Aydın, F. ve Ünalı, Ü. E. (2010). "Coğrafya Öğretmen Adaylarının 'Coğrafya' Kavramına İlişkin Algılarının Metaforlar Yardımıyla Analizi". *International Online Journal of Educational Sciences*, 2(2), 600-622.
- Botha, E. (2009). "Why metaphor matters in education". *South African of Education*, 29, 431-444.
- Cerit, Y. (2008). "Öğretmen Kavramı İle İlgili Metaforlara İlişkin Öğrenci, Öğretmen ve Yöneticilerin Görüşleri". *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(4), 693-712.
- Çapan, E. B. (2010). "Öğretmen Adaylarının Üstün Yetenekli Öğrencilere İlişkin Metaforik Algıları". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(12), 140-154.
- Döş, İ. (2010). "Aday Öğretmenlerin Müfettişlik Kavramına İlişkin Metafor Algıları". *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(3), 607-629.
- Erbay, M. (2000). *Plastik Sanatlar Eğitiminin Gelişimi*. İstanbul: Boğaziçi, Üniversitesi Yayınları.
- Forceville, C. (2002) "The identification of target and source in pictorial metaphors". *Journal of Pragmatics*, 34, 1-14.
- Gillis, C. & Johnson, C. L. (2002). "Metaphor as renewal: Re-imagining our professional selves". *English Journal*, 91(6), 37-43
- Guerrero, M. C. M. & Villamil, O. S. (2002). "Metaphorical conceptualizations of ELS teaching and learning". *Language Teaching Research*, 6(2), 95-120.
- Kaya, H. (2011). "The analysis of secondary education students' perceptions towards 'The World' concept". *World Applied Sciences Journal*, 12(2), 190-196.
- Levine, P.M. (2005), "Metaphors And Images of Classrooms", *Kapa Delta Pi Record*, 41(4), 172-175.
- Öztürk, Ç. (2007). "Sosyal Bilgiler, Sınıf ve Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının 'Coğrafya' Kavramına Yönelik Metafor Durumları". *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 55-69.
- Saban, A. (2008). "İlköğretim I. Kademe Öğretmen ve Öğrencilerinin Bilgi Kavramına İlişkin Sahip Oldukları Zihinsel İmgeler". *İlköğretim Online*, 7(2), 421-455.
- Saban, A. (2009). "Öğretmen Adaylarının Öğrenci Kavramına İlişkin Sahip Oldukları Zihinsel İmgeler". *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, Bahar 7(2), 281-326

Şirin, E. F., Bektaş, F., Karaman, G. ve Aytan G. K. (2012). "Rafting Katılımcılarının Rafting Kavramına İlişkin Metaforik Algıları". *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(2), 207-215.

Tamimi, Y. (2005). *Örgüt Kültürünün Metaforlarla Analizi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Osman Gazi Üniversitesi, Eskişehir.

Saban, A., Koçbeker, B. N. ve Saban, A. (2006). "Öğretmen Adaylarının Öğretmen Kavramına İlişkin Algılarının Metafor Analizi Yoluyla İncelenmesi". *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 6(2), 461-522.

Saban, A. (2004). "Giriş Düzeyindeki Sınıf Öğretmeni Adaylarının 'Öğretmen' Kavramına İlişkin İleri Sürdükleri Metaforlar". *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 131-155.

Shaw, D., Massengill, B. & Mahlios, M. (2008). "Preservice teachers' metaphors of teaching in relation to literacy beliefs". *Teachers and Teaching: Theory and Practice*, 14(1), 35-50.

Şeyihoğlu, A. ve Gencer G. (2011). "Hayat Bilgisi Öğretiminde 'Metafor' Tekniğinin Kullanımı". *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 8(3), 83-100.

Şirin, E. F., Bektaş, F., Karaman, G. ve Aytan, G. K. (2012). "Rafting Katılımcılarının Rafting Kavramına İlişkin Metaforik Algıları". *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(2), 207-215.

Ünver, E. (2002). *Sanat Eğitimi*. Ankara: Nobel Yayınları.

Tompkins, P. & Lawley, J. (2002). "The magic of metaphor". *The Caroline Newsletter*, <http://www.cleanlanguage.co.uk/Magic-of-Metaphor.html> (Erişim Tarihi: 20.12.2012).

Töremen, F. ve Döş, İ. (2009). "İlköğretim Öğretmenlerinin Müfettişlik Kavramına İlişkin Metaforik Algıları". *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 9(4), 1973-2012.

Weade, R. & Ernst, G. (1990). "Pictures of life in classrooms, and the search for metaphors to frame them". *Theory into Practice*, 29(2), 133-140.

Wulf, A. & Dudis, P. (2005). "Body partitioning in ASL metaphorical blends". *Sign Language Studies*, 5(3), 317-332.

Yıldırım A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.

Yıldırım, A., Ünal, A. ve Çelik, M. (2011). "Öğretmen Kavramına İlişkin Öğretmen, Yönetici Ve Müfettiş Algılarının Analizi". *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(2): 92-109.